

gen hand underskrifvit och med Bårt
Kongl. Sigill bekräfta låta. Stockholm
i Råd- & Sammaren den 27. Februarii
1724.

FRIEDRICH.

434

Kongl. Maj:ts

Nådige

PLACAT,

Angående

Tobaksplanteringen här i Riket.

Gifwen Stockholm i Råd- & Sammaren den 29. Februarii

1724.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis

STOCKHOLM/ uti Kongl. Boftryckeriet uplagdt/

Hos JOH. HENR. WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket.

WILHELM FRIEDRICH
med Guds Nåde/ Swe-
riges/ Giötes och Wän-
des Konung ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Giöre witterligt / at alden-

stund detta Rikets wälfärd och förkofring ei
ringa derpå beror/ at främmande warors til-
förjel genom en god Handels Oeconomie blif-
wer förminskad / och deremot de Inrikes pro-
ducter och manufacturer, medelst åtskilliga
nyttiga plantager samt andra goda anstalters
författande / förökas och tillwäxa / ärmin-
stone til balancens eller jemntwichtens erhäl-
lande af in- och utgående wahror / hwar-
bland som den Spundne och Bladtobaken /
hwarför anseeliga Penninge summor årlig-
gen utgå / förtienar at anses ; aldenstund
man här i Riket ei mindre än på dels utrikes
Orter / genom planterande med nytta kan til-
wårcka denna för gemena man nu mehra så
oumbörliga wahran / hwartil detta Climat
efter stedde jörsöl befinnes wara lämpeligit ;
Ly hafwe Wi i betractande af alt sådant /

i an-

435
i anledning af Wärt och Rikens Commer-
cie Collegii deröfwer underdånigst ingifne fö-
reställning och Rikens Ständers tillstyrkan-
de / sunnit nödigt / at en sådan Tobaks plan-
tering / ju förr ju håldre / här i landet må in-
rättas / serdeles som Sades Culturen der-
medelst icke det ringaste afgå kan / efter som
för hwar och en hushållare serfält / et gan-
ska ringa stycke jord til Tobaksplanteringen
upgår / hwaraf litwål så mycken Tobak kan
falla / som til des behof årligen nödigt prof-
was. Wi drage fördenksul til Wäre trog-
ne Undersätare det nådiga förtroende / athwar
och en af dem / som der til lägenhet hafwer /
des håldre lär wara hugad at winläggga sig
om Tobaksplanteringen / som jemte den all-
männa derunder beroende nyttan / som förbe-
målt är / dem sielfwe en sådan wahra / som de
doel / sedan den så aldeles kommit i bruk /
icke kunna umbära / utom sielfwa fröet / som
är af ringa wärde / så medelst allena kostar
den lilla derpå användande mödan ; fun-
nandes hwar och en af den af Commerce
Collegio upsatte och serfält aftryckte under-
rättelse om Tobaksplanteringen och des rät-
ta

ta skidtsel fullkomligen blifwa underrättad.
Hwarutom der en eller annan någon ytterli-
gare underrättelse härutinnan kan hafwa nö-
dig / har den samma sig i bemelte Collegio
derom at anmäla. Det alle / som twederbör /
hafwa sig hörsammeligen at esterrätta. Til
yttermera wisso hafwe Wi detta med Egen
hånd underskriswit och med Wårt Kongl. Si-
gill bekräfta låtit. Stockholm i Råd: Sam-
maren den 29. Februarii 1724.

FRIEDRICH.

Kongl. Maj:tt's och Rikens Commer-
cie Collegii författade underrättelse och beskrifning
på hwad sätt Tobaks planteringen uti Sverige in-
rättas och fortsättas bdr.

I.

Om för detta här uti riket Tobaks plan-
teringen icke varit inrättad / och man således måste sig To-
baksfrö ifrån utrikes orter wid första inrättningen förskaffa /
så kan fuller hwar och en / efter eget behag / ifrån hwad utrikes ort man
will / sig dermed förse; men imedertid hålles sligt frö / som faller uti
Brehmen / Hanau / Bohenhausen / Dieburg och Francendahl i Tyss-
land för det / som med wår Nordiska Climat närmast öfwerens stäm-
mer / och här den bästa fortgången kan winna: af hwilka sorter, efter
Collegii föransaltande / uppå Apoteket Cronan här i Stockholm
finnes emot et skidligt pris så mycket til köps / som hwar och en til des
förnödenhet kan åstunda; fordrandes til et Tunneland jords besättan-
de ungefehr 2. skidblad frö / at blifwa utsädd til plantor och så widare
i proportion; och bdr fröet wid utsäendet med jord wara beblandat.

2.

Tobaksfröen blifwa åfwen / som kählsfrö och fle-
ra sorter, först om wahren / uti en med två åhrs gammal eller
alliest wäl brunnen giödsel tilredd jordbänk sådde / men det andra
åhret / då denna jordbänk åter beredas skal / lägges underst sligt giödsel
til en twärhands högd / och sedan der otwanpå den förra jorden /
med ny fin mull och giödsel wäl präparerad, och så widare hwarje
åhr. Til Jordbänkens bewarande för Nordan wäder och frost / war-
der den med en matta af halm betäkt / men några timmar om dagen /
då solen är / mattan åter öpnad / och för Nordan wädret upstäld /
hwarmed / alt som wäderleken sig skickar / således försares in emot två
månader / och til des plantorne ungefehr en god finger länge blifwa / då

3.

De uptagas och utsättas uti et dertil förut
mycket wäl beredt och wäl giödt / samt åtskilliga gångor kort för
ut